

Położnictwo

Algorytmy oparte na dowodach naukowych

Obstetrics: Evidence-Based Algorithms

Jyotsna Pundir

*Sub-Speciality Fellow in Reproductive Medicine and Surgery,
St Bartholomew's Hospital, London, UK*

Arri Coomarasamy

*Professor of Gynaecology, College of Medical and Dental Sciences,
University of Birmingham, and Birmingham Women's
Hospital Foundation Trust, Birmingham, UK*

Położnictwo

Algorytmy oparte na dowodach naukowych

Jyotsna Pundir

Arri Coomasamy

Redaktor naukowy polskiego wydania

Artur Jakimiuk

Przekład

Tadeusz Issat

Tłumaczenie *Obstetrics. Evidence-Based Algorithms* is published by arrangement with Cambridge University Press

University Printing House, Cambridge CB2 8BS, United Kingdom

www.cambridge.org

Information of this title: www.cambridge.org/9781107618930

© Jyotsna Pundir and Arri Coomarasamy 2016

This publication is in copyright. Subject to statutory exception and to the provisions of relevant collective licensing agreements, no reproduction of any part may take place without the written permission of Cambridge University Press.

ISBN 978-1-107-61893-0

Cambridge University Press nie ponosi żadnej odpowiedzialności za aktualność i poprawność cytowanych w poniższej książce adresów URL odnoszących się do zewnętrznych stron internetowych lub stron internetowych osób trzecich, ani nie gwarantuje poprawności i stosowności zawartych na nich informacji.

Zgodnie z przyjętymi w momencie publikacji standardami i dobrą praktyką autorzy poniższej książki dołożyli wszelkich starań, aby zapewnić poprawność i aktualność cytowanych danych. Choć opisy przypadków są inspirowane prawdziwymi sytuacjami, tożsamość pacjentów została starannie ukryta. Tym niemniej autorzy, redaktorzy i wydawcy nie mogą zagwarantować, że informacje tu zawarte są w pełni wolne od błędów, między innymi ze względu na nieustannie zmieniające się poprzez prace badawcze i regulacje prawne standardy kliniczne. Autorzy, redaktorzy i wydawcy zrzekają się wszelkiej odpowiedzialności za szkody bezpośrednie lub wynikające z wykorzystania materiału zawartego w poniższej książce. Czytelnikom zaleca się zwracanie szczególnej uwagi na informacje producenta dołączone do każdego leku, który planują zastosować w praktyce.

medipage

© Copyright by MediPage 2018

Redaktor naukowy wydania polskiego

Artur Jakimiuk

Przekład

Tadeusz Issat

Opracowanie językowe

Agnieszka Kosowska

Redaktor prowadzący

Adam Zubek

ISBN 978-83-64737-97-8

Opracowanie i skład

MAS-MED

Druk i oprawa

XXXXXXXXXX

MediPage Sp. z o.o.

Redaktor naczelny

Bogdan Materna

Łowicka 51/20

02-535 Warszawa

tel./fax (22) 646 41 50

www.medipage.pl

„Mojej matce za to kim jestem dziś, mojemu mężowi i dwóm wspaniałym synom za ich cierpliwość i nieustanne wsparcie, moim braciom i teściom za motywację i pokładaną we mnie wiarę, a wreszcie mojemu ojcu za jego mądrość.” Jyotsna

„Pamięci Poongo Aunty, która zawsze stąpała po ziemi z niezwykłą delikatnością.” Arri

Podziękowania dla dr. Justina Chu, wykładowcy akademickiego w dziedzinie położnictwa i ginekologii, College of Medical and Dental Sciences, University of Birmingham, oraz dla Helen Williams, pracownika naukowego Institute of Metabolism and Systems Research, College of Medical & Dental Sciences, University of Birmingham, za pomoc oraz czas poświęcony redakcji poszczególnych rozdziałów.

SPIIS TREŚCI

Przedmowa	IX
Lista skrótów	XI

CZĘŚĆ 1 Wady płodu

1	Badania prenatalne w kierunku aneuploidii i wad cewy nerwowej	2
2	Rutynowe przesiewowe badania USG płodu	6
3	Amniocenteza i biopsja kosmówki	8
4	Obrzęk nieimmunologiczny płodu	10
5	Późne wewnątrzmaciczne obumarcie płodu i martwe urodzenie	14
6	Choroba hemolityczna płodu	19
7	Zastosowanie immunoglobuliny anty-RhD w profilaktyce konfliktu matczyno-płodowego w zakresie antygeny D z układu Rh	24
8	Płody zbyt małe w stosunku do wieku ciążowego (SGA)	27
9	Zmniejszona liczba ruchów płodu (RFM)	32
10	Ciąża mnoga: ciąża bliźniacza	35
11	Nieprawidłowości płynu owodniowego	41

CZĘŚĆ 2 Zakażenia ciążowe

12	Ludzki wirus niedoboru odporności	48
13	Zapalenie wątroby	54
14	Zakażenie paciorkowcem grupy B w ciąży	55
15	Wysypka wirusowa w ciąży	59
16	Opryszczka narządów płciowych w ciąży	62
17	Zakażenie różyczką w ciąży	64
18	Zakażenie wirusem cytomegalii (CMV) w ciąży	67
19	Toksoplazmoza w ciąży	70
20	Zakażenie parwowirusem w ciąży	74
21	Ospa wietrzna w ciąży	76
22	Odra w ciąży	80
23	Malaria w ciąży	81
24	Sepsa bakteryjna w ciąży	87

CZĘŚĆ 3 Opieka przedporodowa

25	Opieka przedporodowa	90
26	Nadciśnienie tętnicze u ciężarnych (PIH)	97
27	Stan przedrzucawkowy (PET) i rzucawka	100
28	Cholestaza ciężarnych	107
29	Cukrzyca ciężarnych (GDM)	110
30	Krwotok przedporodowy (APH)	114
31	Przedwczesne pęknięcie błon płodowych przed terminem	127
32	Poród przedwczesny	130
33	Poród przedwczesny: tokoliza i kortykosteroidoterapia prenatalna	140

CZĘŚĆ 4 Choroby matki

34	Przewlekłe nadciśnienie tętnicze	148
35	Ciąża u pacjentki z istniejącą cukrzycą typu 1 lub typu 2	151
36	Choroba serca a ciąża	156
37	Choroby tarczycy w ciąży	161
38	Choroby nerek w ciąży	168
39	Niedokrwistość z niedoboru żelaza w ciąży	171
40	Padaczka w ciąży	177
41	Hemoglobinopatie – niedokrwistość sierpowatokrwinkowa w ciąży	182
42	Hemoglobinopatie – beta-talasemia w ciąży	191
43	Profilaktyka i leczenie zakrzepicy i zatorów w okresie ciąży i porodu	196
44	Świąd w ciąży	212
45	Zdrowie psychiczne w okresie przedporodowym i po porodzie	215

CZĘŚĆ 5 Akcja porodowa i poród właściwy

46	Położenie pośladkowe	226
47	Cięcie cesarskie (CS)	231
48	Indukcja porodu (IOL)	236
49	Opieka śródporodowa	239
50	Poród operacyjny drogą pochwową (OVD)	249
51	Poród drogą pochwową po uprzednim cięciu cesarskim (VBAC)	254
52	Postępowanie w przypadku pęknięcia krocza stopni III i IV	258

CZĘŚĆ 6 Stany nagłe w położnictwie

53	Dystocja barkowa	262
54	Zapobieganie i postępowanie w przypadku krwotoku poporodowego (PPH)	265
55	Przetoczenie krwi w położnictwie	271
56	Zapaść u kobiet w okresie ciąży i porodu	275
57	Wypadnięcie pępowiny	281
58	Resuscytacja noworodka	284

CZĘŚĆ 7 Opieka poporodowa

59	Opieka poporodowa	288
60	Sepsa bakteryjna u kobiet w porodu	292

CZĘŚĆ 8 Wybrane zagadnienia

61	Otyłość w ciąży	296
62	Spożywanie alkoholu w czasie ciąży	302
63	Palenie papierosów w czasie ciąży	306
64	Ciąża u młodocianych	309
65	Starzenie się reprodukcyjne	312
66	Podróże samolotem kobiet w ciąży	316
67	Pacjentki ciężarne z rakiem piersi	322
68	Złożone problemy społeczne a ciąża	

<i>Indeks</i>		327
---------------	--	-----

PRZEDMOWA

Medycyna oparta na dowodach naukowych to skrupulatne, jawne i racjonalne zastosowanie najlepszych aktualnie dostępnych dowodów naukowych przy podejmowaniu decyzji co do sposobu leczenia konkretnego pacjenta. Ewolucja medycyny opartej na dowodach naukowych i gwałtowny rozkwit literatury medycznej przyczyniają się do powstawania i publikacji licznych wytycznych w dziedzinie położnictwa i ginekologii. Wytyczne, mając być źródłem systematycznie opracowywanych rekomendacji, pomagają lekarzom klinicytom i pacjentom w decyzjach dotyczących sposobu leczenia konkretnych jednostek chorobowych. Dostarczają także istotnych informacji kandydatom przygotowującym się do egzaminów specjalizacyjnych MRCOG.

Naszym celem jest zebranie kluczowych informacji zawartych w tych wytycznych w formie kompleksowych podręczników. W sytuacji braku wytycznych opieramy się na dostępnych dowodach naukowych i uznanych praktykach. Informacje zostały zaprezentowane w formie schematów ilustrujących krok po kroku metodę rozwiązania problemu klinicznego.

Z uwagi na to, że nasze książki stanowią materiał powtórzeniowy dla kandydatów do specjalizacji MRCOG, skupiliśmy się w głównej mierze na wytycznych RCOG i innych krajowych wytycznych z Wielkiej Brytanii. Jednak wiele rozdziałów zawiera ramki z „porównaniem wytycznych”, w których przedstawione zostały informacje pochodzące z innych ważnych źródeł zagranicznych, prezentując tym samym zagadnienie z perspektywy międzynarodowej. Kilka rozdziałów zawiera również ramki z informacją „Jak nie należy postępować”, które powinny posłużyć za materiał do ożywionej dyskusji!

Pragniemy, by te książki były ważnym narzędziem pracy dla lekarzy klinicytów i osób przygotowujących się do egzaminów. Nie powinny jednak zastępować wnikliwej lektury samych wytycznych.

Jyotsna Pundir i Arri Coomarasamy

LISTA SKRÓTÓW

- A1C (*haemoglobin A1C*) – hemoglobina glikowana (HbA1c)
- ABC (*airway, breathing, circulation*) – udrożnienie dróg oddechowych, kontrola oddychania i krążenia krwi
- AC (*abdominal circumference*) – obwód brzucha
- ACA (*anticardiolipin antibodies*) – przeciwciała antykaroliipinowe
- ACE (*angiotensin-converting enzyme*) – enzym konwertujący angiotensynę
- ACOG (American Congress of Obstetricians and Gynecologists) – Amerykańskie Kolegium Położników i Ginekologów
- ACS (*acute chest syndrome*) – ostry zespół niedokrwistości sierpowatokrwińkowej
- ADA (*American Diabetes Association*) – Amerykańskie Towarzystwo Diabetologiczne
- AED (*antiepileptic drug*) – lek antyepileptyczny
- AFC (*antral follicle count*) – liczba pęcherzyków antralnych
- AFE (*amniotic fluid embolism*) – zator płynem owodniowym
- AFI (*amniotic fluid index*) – wskaźnik płynu owodniowego
- AFP (*alpha fetoprotein*) – alfa-fetoproteina
- AFV (*amniotic fluid volume*) – objętość płynu owodniowego
- AIS (*androgen insensitivity syndrome*) – zespół niewrażliwości na androgeny
- ALP (*alkaline phosphatase*) – fosfataza alkaliczna
- ALT (*alanine transaminase*) – aminotransferaza alaninowa
- AMH (*anti-Müllerian hormone*) – hormon antymüllerowski
- AMS (*antenatal magnesium sulphate*) – podanie siarczanu magnezu przed porodem
- ANC (*antenatal care*) – opieka przedporodowa
- ANCS (*antenatal corticosteroids*) – podanie kortykosteroidów przed porodem
- ANP (*atrial natriuretic peptide*) – przedsionkowy peptyd natriuretyczny
- anti-D Ig (*anti-D immunoglobulin*) – immunoglobulina anty-D
- antiHT (*antihypertensive*) – przeciw nadciśnieniu tętniczemu
- APA (*antiphospholipid antibodies*) – przeciwciała antyfosfolipidowe
- APC (*activated protein C*) – aktywowane białko C
- APH (*antepartum haemorrhage*) – krwotok przedporodowy
- APS (*antiphospholipid syndrome*) – zespół antyfosfolipidowy
- APTT (*activated partial thromboplastin time*) – czas kaolinowo-kefalinowy
- ARB (*angiotensin II receptor blockers*) – antagoniści receptora angiotensyny II
- ARDS (*acute respiratory distress syndrome*) – zespół ostrej niewydolności oddechowej
- AREDV (*absent/reversed EDV*) – brak lub odwrócenie przepływu późnorozkurczowego
- ARM (*artificial rupture of membranes*) – amniotomia, sztuczne przerwanie błon płodowych
- ART (*assisted reproductive techniques*) – techniki wspomaganego rozrodu
- ASAP (*as soon as possible*) – niezwłocznie
- ASRM (American Society for Reproductive Medicine) – Amerykańskie Towarzystwo Medycyny Rozrodu
- AST (*aspartate aminotransferase*) – aminotransferaza asparaginianowa
- ATD (*antithyroid drug*) – lek przeciwtarczycowy
- AV (*atrio-ventricular*) – przedsionkowo-komorowy
- BASHH (British Association for Sexual Health and HIV) – brytyjskie stowarzyszenie zdrowia seksualnego i HIV
- BG (*blood glucose*) – stężenie glukozy we krwi
- BHIVA (British HIV Association) – Brytyjskie Towarzystwo Naukowe HIV
- BMD (*bone mass density*) – gęstość masy kostnej
- BMI (*body mass index*) – wskaźnik masy ciała
- BNF (British National Formulary) – brytyjski spis leków
- BNP (*brain natriuretic peptide*) – mózgowy peptyd natriuretyczny
- BP (*blood pressure*) – ciśnienie tętnicze
- BPP (*biophysical profile*) – profil biofizyczny płodu
- BSO (*bilateral salpingo-oophorectomy*) – obustronna salpingo-owariektomia
- BT (*blood transfusion*) – transfuzja krwi
- BTA – bezpośredni test antyglobulinowy
- BV (*bacterial vaginosis*) – bakteryjna waginozza (BW)
- CAH (*congenital adrenal hyperplasia*) – wrodzony przerost kory nadnerczy (WPN)
- CBZ (*carbamazepine*) – karbamazepina
- CC (*clomiphene citrate*) – cytrynian klomifenu (CK)
- C-CBT (*computerized CBT*) – komputerowa terapia kognitywno-behavioralna
- CDC (Centers for Disease Control and Prevention) – Centra Kontroli i Prewencji Chorób
- CEMACE (Centre for Maternal and Child Enquiries) – system zgłaszania zgonów ciężarnych i dzieci, dawniej CEMACH (Confidential Enquiry into Maternal and Child Health)
- CEMD (Confidential Enquiries into Maternal Death) – powstały na podstawie poufnych ankiet raport dotyczący zgonów ciężarnych
- CESDI (Confidential Enquiries into Stillbirths and Deaths in Infancy) – powstały na podstawie poufnych ankiet raport dotyczący martwych urodzeń oraz zgonów noworodków
- cffDNA (*cell-free fetal DNA*) – pozakomórkowe DNA płodu
- CHC (*combined hormonal contraception*) – złożone hormonalne środki antykoncepcyjne
- CHD (*congenital heart disease*) – wrodzona wada serca
- ChT (*chemotherapy*) – chemioterapia
- CI (*cervical incompetence*) – niewydolność cieżniowo-szyjkowa
- CIN (*cervical intraepithelial neoplasia*) – śródnaślankowa neoplazja szyjki macicy
- CKS (*clinical knowledge summaries*) – podsumowanie wiedzy klinicznej
- CMP (*cardiomyopathy*) – kardiomiopatia
- CMV (*cytomegalovirus*) – wirus cytomegalii
- COC (*combined oral contraceptive pill*) – złożone doustne środki antykoncepcyjne
- CRL (*crown-rump length*) – długość ciemieniowo-siedzeniowa
- CRP (*C-reactive protein*) – białko C-reaktywne
- CRS (*congenital rubella syndrome*) – zespół różyczki wrodzonej
- CS (*cesarean section*) – cięcie cesarskie
- CT (*computerized tomography*) – tomografia komputerowa (TK)
- CTG (*cardiotocography*) – kardiotokografia (KTG)
- CTP (*combined transdermal patch*) – złożony preparat antykoncepcyjny w postaci systemu transdermalnego (plaster)
- CTPA (*computed tomography pulmonary angiogram*) – angio-TK tętnic płucnych
- Cu IUD (*copper intrauterine device*) – wewnątrzmaciczna wkładka antykoncepcyjna IUD zawierająca miedź medyczną
- CVP (*central venous pressure*) – ośrodkowe ciśnienie żyłne (OCŻ)
- CVR (*combined vaginal ring*) – złożony preparat antykoncepcyjny w postaci krążka dopochwowego
- CVS (*chorionic villus sampling*) – biopsja kosmówki
- DA (*diamniotic*) – dwuowodniowy
- DAG (*dopamine agonist*) – agonista dopaminy
- DAT (*direct antiglobulin test*) – bezpośredni test antyglobulinowy
- DBP (*diastolic blood pressure*) – ciśnienie rozkurczowe
- DC (*dichorionic*) – dwukosmówkowa
- DCDA (*dichorionic diamniotic*) – dwukosmówkowa dwuowodniowa
- DEET (*N,N-Diethyl-3-methylbenzamide*) – N,N-Dietylo-m-toluamid
- DHT (*dihydrotestosterone*) – dihydrotestosteron
- DIC (*disseminated intravascular coagulation*) – rozsiane wykrzepianie wewnątrzkrwionośne
- DKA (*diabetic ketoacidosis*) – cukrzykowa kwasica ketonowa
- DM (*diabetes mellitus*) – cukrzyca
- DMPA (*depot medroxyprogesterone acetate*) – octan medroksyprogesteronu o przedłużonym uwalnianiu
- DNA (*deoxyribonucleic acid*) – kwas deoksyrybonukleinowy
- DO (*detrusor overactivity*) – nadreaktywność wypieracza
- DOH (Department of Health) – Ministerstwo Zdrowia
- DR (*detection rate*) – współczynnik wykrywalności
- DS (*Down syndrome*) – zespół Downa
- DSD (*disorders of sex development*) – zaburzenia rozwoju płci
- DtV (*ductus venosus*) – przewod żylny
- DV (*domestic violence*) – przemoc domowa
- DVT (*deep vein thrombosis*) – zakrzepica żył głębokich
- E2 (*estradiol*) – estradiol
- EAS (*external anal sphincter*) – zwieracz zewnętrzny odbytu
- EBL (*estimated blood loss*) – szacowana utrata krwi
- EBV (*Epstein-Barr virus*) – wirus Epsteina-Barr
- EBW (*estimated birth weight*) – szacowana masa urodzeniowa
- EC (*emergency contraception*) – antykoncepcja postkoitalna
- ECV (*external cephalic version*) – obrót zewnętrzny do położenia główkowego
- EDD (*estimated date of delivery*) – przybliżona data porodu
- EE (*ethinyl oestradiol*) – etynyloestradiol
- EEG (*electroencephalograph*) – elektroencefalografia
- EFM (*electronic fetal monitoring*) – elektroniczne monitorowanie płodu

- EFW (*estimated fetal weight*) – szacunkowa masa ciała płodu
- eGFR (*estimated glomerular filtration rate*) – szacunkowy współczynnik filtracji kłębuszkowej
- EIN (*endometrial intraepithelial neoplasia*) – endometrialna śródnabłonkowa neoplazja
- ELCS (*elective cesarean section*) – elektywne cięcie cesarskie
- EMDR (*eye movement desensitization and reprocessing*) – terapia odwracania za pomocą ruchu gałek ocznych
- EPAU (*early pregnancy assessment unit*) – wyspecjalizowany oddział wczesnej ciąży
- EPS (*extrapyramidal symptoms*) – objawy pozapiramidowe
- ERCS (*elective repeat cesarean section*) – elektywne powtórne cięcie cesarskie
- ESBL (*extended-spectrum beta-lactamases*) – beta-laktamazy o rozszerzonym spektrum substratowym
- ESHRE (European Society of Human Reproduction and Embryology) – Europejskie Stowarzyszenie Rozrodu Człowieka i Embriologii
- ET (*endometrial thickness*) – grubość endometrium
- EWS (*early warning scoring*) – skala wczesnego ostrzegania
- FAS (*fetal alcohol syndrome*) – płodowy zespół alkoholowy
- FASD (*fetal alcohol spectrum disorder*) – spektrum poalkoholowych zaburzeń płodu
- FBC (*full blood count*) – morfologia krwi
- FBG (*fasting blood glucose*) – stężenie glukozy we krwi na czczo
- FBS (*fetal blood sampling*) – ocena stężenia gazów oddechowych we krwi płodu
- fFN (*fetal fibronectin*) – fibronektyna płodowa
- FFP (*fresh frozen plasma*) – osocze świeżo mrożone
- FFTS (*feto-fetal transfusion syndrome*) – zespół transfuzji międzyplodowej
- FGR (*fetal growth restriction*) – zahamowanie wzrastania płodu
- FHR (*fetal heart rate*) – czynność serca płodu
- FIGO (International Federation of Gynecology and Obstetrics) – Międzynarodowa Federacja Ginekologów i Położników
- FISH (*fluorescence in situ hybridization*) – fluorescencyjna hybrydyzacja in situ
- FLL (*femur length*) – długość kości udowej
- FM (*fetal movements*) – ruchy płodu
- FMH (*fetomaternal haemorrhage*) – przeciek płodowo-matczyny
- FMU (*fetal medicine unit*) – oddział specjalistyczny w zakresie medycyny płodowej
- FNAC (*fine needle aspiration cytology*) – biopsja aspiracyjna cienkoigłowa (BAC)
- FPG (*fasting plasma glucose*) – stężenie glukozy w osoczu na czczo
- FPR (*false positive rate*) – wynik fałszywie dodatni
- FSH (*follicle stimulating hormone*) – hormon folikulotropowy
- FT3 (*free T3*) – wolna trójjodotyronina (fT3)
- FT4 (*free T4*) – wolna tyroksyna (fT4)
- FTC (*first trimester combined*) – połączone badania biochemiczne wykonywane w I trymestrze ciąży
- FTI (*free thyroxine index*) – wskaźnik wolnej tyroksyny
- FTS (*first trimester screening*) – badanie przesiewowe I trymestru
- FVS (*fetal varicella syndrome*) – wrodzony zespół ospy wietrznej
- G6PD (*glucose-6-phosphate dehydrogenase*) – dehydrogenaza glukozy-6-fosforanowa
- GA (*general anaesthesia*) – znieczulenie ogólne
- GAD (*generalized anxiety disorder*) – zespół lęku uogólnionego
- GAS (*group A Streptococcus*) – paciorkowiec grupy A
- GBS (*group B Streptococcus*) – paciorkowiec grupy B
- GCT (*glucose challenge test*) – doustny test obciążenia glukozą
- GDM (*gestational diabetes mellitus*) – cukrzyca ciąży
- GECS (*graduated elastic compression stockings*) – pończochy o stopniowanym ucisku
- GFR (*glomerular filtration rate*) – współczynnik filtracji kłębuszkowej
- GGT (*gamma glutamyltransferase*) – gamma-glutamylotransferaza
- GIT (*gastrointestinal tract*) – przewód pokarmowy
- GnRH (*gonadotropin-releasing hormone*) – hormon uwalniający gonadotropinę/gonadoliberyna
- GnRH_a (*GnRH agonist*) – agonista GnRH/analog gonadoliberyny
- GP (*general practitioner*) – lekarz podstawowej opieki zdrowotnej
- GTT (*glucose tolerance test*) – test obciążenia glukozą
- GUM (*genitourinary medicine*) – leczenie chorób układu moczowo-płciowego
- HAART (*highly active antiretroviral therapy*) – wysoce aktywna terapia antyretrowirusowa
- Hb (*haemoglobin*) – hemoglobina
- HBIG (*hepatitis B specific immunoglobulin*) – swoista immunoglobulina anty-HBV
- HC (*head circumference*) – obwód głowy
- hCG (*human chorionic gonadotrophin*) – gonadotropina kosmówkowa
- HCP (*healthcare professional*) – pracownik służby zdrowia
- HCV (*hepatitis C virus*) – wirus zapalenia wątroby typu C
- HDFN (*hemolytic disease of the fetus and newborn*) – choroba hemolityczna płodu/norodka
- HDN (*haemolytic disease of newborn*) – choroba hemolityczna noworodka
- HELLP (*haemolysis, elevated liver enzymes, and low platelet count*) – zespół HELLP – hemoliza, zwiększona aktywność enzymów wątrobowych, małopłytkowość
- HER2 (*human epidermal growth factor receptor 2*) – receptor typu 2 ludzkiego naskórkowego czynnika wzrostu
- HF (*hydrops fetalis*) – obrzęk płodu
- HFI (*hormone free intervals*) – przerwa w przyjmowaniu hormonów
- HIE (*hypoxic ischaemic encephalopathy*) – encefalopatia niedotlenieniowo-niedokrwienne
- HIT (*heparin-induced thrombocytopenia*) – trombocytopenia indukowana heparyną
- HIV (*human immunodeficiency virus*) – ludzki wirus niedoboru odporności
- HMB (*heavy menstrual bleeding*) – obfite krwawienie miesięczkowe
- HNIG (*human normal immunoglobulin*) – immunoglobulina ludzka normalna
- HNPCC (*hereditary non-polyposis colonic cancer*) – rodzinnie występujący rak jelita grubego niezwiązany z polipowatością
- HPA (Health Protection Agency UK) – Agencja Ochrony Zdrowia w Wielkiej Brytanii
- HR (*heart rate*) – częstość akcji serca
- HRT (*hormone replacement therapy*) – hormonalna terapia zastępcza
- HSV (*herpes simplex virus*) – wirus opryszczki zwykłej
- HT (*hypertension*) – nadciśnienie
- HTA (Health Technology Assessment) – ocena technologii medycznych
- HTAb (*hydrothermablation*) – histeroskopia wodno-termiczna ablacja endometrium
- HVS (*high vaginal swab*) – wymaz z górnej części pochwy
- IADPSG (International Association of Diabetes and Pregnancy Study Groups) – Międzynarodowe Stowarzyszenie Cukrzycy i grupa analityczna dotycząca cukrzycy w ciąży
- IAP (*intrapartum antibiotic prophylaxis*) – okołoporodowa profilaktyka antybiotykowa
- IAS (*internal anal sphincter*) – zwieracz wewnętrzny odbytu
- IBS (*irritable bowel syndrome*) – zespół jelita drażliwego
- ICS (International Continence Society) – Międzynarodowe Towarzystwo Kontynencji
- ICSI (*intracytoplasmic sperm injection*) – docytoplazmatyczna iniekcja plemnika
- ICU (*intensive care unit*) – oddział intensywnej opieki medycznej (OIOM)
- ID (*iodine deficiency*) – niedobór jodu
- IDDM (*insulin dependent DM*) – cukrzyca typu 1, cukrzyca insulinozależna
- IFG (*impaired fasting glycaemia*) – nieprawidłowa glikemia na czczo
- Ig (*immunoglobulin*) – immunoglobulina
- IgA (*immunoglobulin A*) – immunoglobulina A
- IgG (*immunoglobulin G*) – immunoglobulina G
- IgM (*immunoglobulin M*) – immunoglobulina M
- IGT (*impaired glucose tolerance*) – upośledzona tolerancja glukozy
- IHD (*ischaemic heart disease*) – choroba niedokrwienne serca
- IM (*intramuscular*) – domięśniowy
- IMB (*intermenstrual bleeding*) – krwawienie międzymiesiączkowe
- INR (*international normalized ratio*) – międzynarodowy współczynnik znormalizowany
- IOCS (*intraoperative cel salvage*) – śródoperacyjna autotransfuzja krwinek czerwonych, śródoperacyjne odzyskiwanie krwi
- IOL (*induction of Labour*) – indukcja porodu
- IPT (*interpersonal psychotherapy*) – psychoterapia interpersonalna
- ITDM (*insulin treated diabetes*) – cukrzyca leczona insulina
- ITU/HDU (*intensive therapy unit [ITU]/high dependency unit [HDU]*) – oddział intensywnej terapii (OIT)/oddział intensywnego nadzoru
- IU (*international unit*) – jednostka międzynarodowa (j.m.)
- IUCD (*intrauterine contraceptive device*) – wewnątrzmaciczna wkładka antykoncepcyjna
- IUD (*intrauterine device*) – wkładka wewnątrzmaciczna
- IUFD (*intrauterine fetal death*) – wewnątrzmaciczne obumarcie płodu
- IUGR (*intrauterine growth restriction*) – wewnątrzmaciczne ograniczenie wzrastania płodu
- IUI (*intrauterine insemination*) – inseminacja domaciczna
- IUP (*intrauterine pregnancy*) – ciąża wewnątrzmaciczna
- IUS (*intrauterine system*) – wewnątrzmaciczny system hormonalny
- IUT (*intrauterine transfusion*) – wewnątrzmaciczna transfuzja krwi
- IV (*intravenous*) – dożylny
- IVF (*in vitro fertilization*) – zapłodnienie *in vitro*
- IVH (*intraventricular haemorrhage*) – krwawienie dokomorowe
- IVIG (*intravenous immunoglobulins*) – immunoglobuliny dożylnie
- LAC (*lupus anticoagulant*) – antykoagulant toczeniowy

- LTG (*lamotrygine*) – lamotrygina
- LARC (*long acting reversible contraception*) – antykoncepcja o przedłużonym odwracalnym działaniu
- LB (*live birth*) – urodzenie żywe
- LBR (*live birth rate*) – wskaźnik urodzeń żywych
- LBW (*low birth weight*) – niska urodzeniowa masa ciała
- LDH (*lactate dehydrogenase*) – dehydrogenaza mleczanowa
- LFT (*liver function test*) – badanie czynności wątroby
- LH (*lutinizing hormone*) – hormon luteinizujący
- LLETZ (*large loop excision of the transformation zone*) – szerokie wycięcie strefy przekształceń nabłonkowych pętlą elektryczną
- LLP (*low lying placenta*) – łożysko przodujące
- LMA (*laryngeal mask airway*) – maska kraniowa
- LMP (*last menstrual period*) – ostatnia miesiączka
- LMWH (*low molecular weight heparin*) – heparyna drobnocząsteczkowa
- LN (*lymph node*) – węzeł chłonny
- LND (*lymph node dissection*) – limfadenektomia
- LNG (*levonorgestrel*) – lewonorgestrel
- LNG-IUS (*levonorgestrel-releasing intrauterine system*) – wewnątrzmaciczny system uwalnający lewonorgestrel
- LR (*likelihood ratios*) – wskaźniki prawdopodobieństwa (wiarygodności)
- LR- (*negative test result*) – ujemny wynik testu
- LR+ (*positive test result*) – dodatni wynik testu
- LSCS (*lower segment caesarean section*) – cięcie cesarskie w dolnym segmencie macicy
- LVSI (*lymphovascular space involvement*) – zajęcie przestrzeni limfatyczno-naczyniowych
- MAP (*mean arterial pressure*) – średnie ciśnienie tętnicze
- MAS (*meconium aspiration syndrome*) – zespół aspiracji smółki
- MBL (*major blood loss*) – znaczna utrata krwi
- MC (*monochorionic*) – jednokosmówkowy
- MCA (*middle cerebral artery*) – tętnica środkowa mózgu
- MCDA (*monochorionic diamniotic*) – jednokosmówkowa dwuowodniowa
- MCH (*mean cell haemoglobin*) – średnia masa hemoglobiny w erytrocycie
- MCHC (*mean cell haemoglobin concentration*) – średnie stężenie hemoglobiny w erytrocytach
- MCMA (*monochorionic monoamniotic*) – jednokosmówkowa jednoowodniowa
- MCMs (*major congenital malformation*) – poważne wady wrodzone
- MCV (*mean cell volume*) – średnia objętość erytrocytu
- MDT (*multidisciplinary team*) – zespół wielodyscyplinarny
- MEOWS (*modified early obstetric warning system*) zmodyfikowana skala wczesnej oceny ryzyka w okresie ciąży
- MI (*myocardial infarction*) – zawał mięśnia sercowego
- MIS (*müllerian inhibitory substance*) – hormon antymüllerowski
- MLU (*midwifery-led unit*) – oddział prowadzony przez położne
- MMI (*methimazole*) – metimazol
- MOET (*managing obstetric emergencies and trauma*) – postępowanie w nagłych przypadkach położniczych i urazach okołoporodowych
- MOH (*massive obstetric haemorrhage*) – masywny krwotok położniczy
- MoM (*multiples of the median*) – wielokrotność mediany
- MP (*multiple pregnancy*) – ciąża mnoga, ciąża wielopłodowa
- MRI (*magnetic resonance imaging*) – obrazowanie metodą rezonansu magnetycznego
- MRSA (*methicillin resistant Staphylococcus aureus*) – gronkowiec złocisty (*Staphylococcus aureus*) oporny na metycylinę
- MSAFP (*maternal serum alpha fetoprotein*) – stężenie alfa-fetoproteiny w surowicy matki
- MSL (*meconium stained liquor*) – oddanie smółki do wód płodowych, zanieczyszczenie wód płodowych smółką
- MSU (*midstream urine*) – badanie ogólne moczu
- MTHFR (*methylene tetrahydrofolate reductase*) – reduktaza metylenotetrahydrofolianowa
- MTX (*methotrexate*) – metotreksat
- MUI (*mixed urinary incontinence*) – nietrzymanie moczu (NTZ) o charakterze mieszanym
- MVP (*maximum vertical pocket*) – maksymalna kieszonka płynu owodniowego w wymiarze strzałkowym
- Mx (*management*) – postępowanie
- N (*normal*) – normalne
- NAATs (*nucleic acid amplification tests*) – badania z wykorzystaniem techniki amplifikacji kwasu nukleinowego
- NEC (*necrotizing enterocolitis*) – martwicze zapalenie jelit
- NET (*norethisterone*) – noretisteron
- NET-EN (*norethisterone enantate*) – octan noretisteronu
- NGU (*non-gonococcal urethritis*) – nierzęczkowe zapalenie cewki moczowej
- NHS (National Health Service) – publiczna służba zdrowia w Anglii
- NICU (*neonatal intensive care unit*) – oddział intensywnej opieki neonatologicznej
- NIFH (*non-immune fetal hydrops*) – obrzęk nieimmunologiczny płodu
- NICE (National Institute for Health and Clinical Excellence) – krajowy instytut ds. zdrowia i doskonałości klinicznej
- NIPT (*non-invasive prenatal testing*) – nieinwazyjne badania prenatalne
- NND (*neonatal deaths*) – zgony noworodków
- NNT (*number needed to treat*) – liczba pacjentów, których należy poddać danej interwencji przez określony czas, aby zapobiec jednemu niekorzystnemu punktowi końcowemu lub uzyskać jeden korzystny punkt końcowy
- NPH (*isophane*) – insulina izofanowa
- NPV (*negative predictive value*) – wartość predykcji wyników ujemnych
- NRT (*nicotine replacement therapy*) – nikotynowa terapia zastępcza
- NSAID (*non-steroidal antiinflammatory*) – niesteroidowe leki przeciwzapalne (NLPZ)
- NSC (National Screening Committee) – Narodowy Komitet Badań Przesiewowych
- NT (*nuchal translucency*) – przezierność karku
- NTD (*neural tube defects*) – wady cewy nerwowej
- OAB (*overactive bladder*) – pęcherz nadreaktywny
- OC (*obstetric cholestasis*) – cholestaza ciężarnych
- OCD (*obsessive-compulsive disorder*) – zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne
- OCP (*oral contraceptive pill*) – doustne tabletki antykoncepcyjne
- OGTT (*oral glucose tolerance test*) – doustny test obciążenia glukozą
- OH (*overt hypothyroidism*) – jawna niedoczynność tarczycy
- OHSS (*ovarian hyperstimulation syndrome*) – zespół hiperstymulacji jajników
- OligoH (*oligohydramnios*) – małowodzie
- ONTDs (*open neural tube defects*) – otwarte wady cewy nerwowej
- OR (*odds ratio*) – iloraz szans
- ORACLE (*broad spectrum antibiotics for preterm rupture of the fetal membranes: The ORACLE Randomized Trial*) – stosowanie antybiotyków o szerokim spektrum działania w przypadkach przedwczesnego pęknięcia błon płodowych: badanie randomizowane ORACLE
- OVD (*operative vaginal delivery*) – poród operacyjny drogą pochwową
- PAPP-A (*pregnancy-associated plasma protein A*) – ciążowe białko osoczowe A
- PCB (*postcoital bleeding*) – krwawienie po stosunku
- PCOS (*polycystic ovarian syndrome*) – zespół policystycznych jajników
- PCP (*Pneumocystis carinii pneumonia*) – pneumocystozowe zapalenie płuc
- PCR (*polymerase chain reaction*) – reakcja łańcuchowa polimerazy
- PCS (*planned CS*) – planowe cięcie cesarskie
- PCT (*progesterone challenge test*) – test progesteronowy
- PDS (*polydioxanone*) – polidoksanon
- PE (*pulmonary embolism*) – zatorowość płucna
- PEA (*pulseless electrical activity*) – czynność elektryczna bez tętna
- PEDV (*positive end-diastolic velocity*) – obecny przepływ późnorozkurczowy
- PemTm (*positron emission tomography*) – pozytonowa tomografia emisyjna
- PET (*pre-eclampsia*) – stan przedrzucawkowy
- PFM (*pelvic floor muscles*) – mięśnie dna miednicy, mięśnie Kegla
- PFMT (*pelvic floor muscles training*) – ćwiczenie mięśni dna miednicy
- PGD (*preimplantation genetic diagnosis*) – diagnostyka preimplementacyjna
- PGE2 (*prostaglandin E2*) – prostaglandyna E2
- PHT (*phenytoinum*) – fenytoina
- PI (*pulsatility index*) – wskaźnik pulsacji
- PID (*pelvic inflammatory disease*) – zapalenie narządów miednicy mniejszej
- PIH (*pregnancy-induced hypertension*) – nadciśnienie tętnicze u ciężarnych
- PLN (*pelvic lymph node*) – miedniczne węzły chłonne
- PMB (*postmenopausal bleeding*) – krwawienie z dróg rodnych w okresie pomenopauzalnym
- PME (*postmortem examination*) – sekcja zwłok
- PMHS (*perinatal mental health services*) – okołoporodowa pomoc psychologiczna
- PMS (*premenstrual syndrome*) – zespół napięcia przedmiesiączkowego
- PMW (*postmenopausal women*) – kobiety w okresie pomenopauzalnym
- PND (*prenatal diagnosis*) – diagnostyka prenatalna
- PNM (*perinatal mortality*) – umieralność okołoporodowa
- PNMR (*perinatal mortality rate*) – współczynnik umieralności okołoporodowej
- POC (*products of conception*) – produkty zapłodnienia
- POEC (*progestogen-only emergency contraception*) – antykoncepcja postkoitalna oparta wyłącznie na progestagenie
- POF (*premature ovarian failure*) – przedwczesne wygasanie czynności jajników
- POICs (*progestogen-only injectable contraceptives*) – zastrzyk antykoncepcyjny zawierający wyłącznie progesteron
- POIM (*progestogen only implant*) implant zawierający tylko progesteron
- POP (*progestogen only pill*) – tabletki zawierająca wyłącznie progesteron
- POSDIs (*progestogen only subdermal implant*) – implanty antykoncepcyjne podskórne zawierające wyłącznie progesteron
- PP (*postprandial*) – po posiłku
- PPH (*postpartum haemorrhage*) – krwotok poporodowy

- PPROM (*premature preterm rupture of membranes*) – przedwczesne pęknięcie błon płodowych przed terminem
- PPT (*postpartum thyroiditis*) – poporodowe zapalenie tarczycy
- PPV (*positive predictive value*) – wartość predykcji wyników dodatnich
- PRECOG (*pre-eclampsia community guideline*) – wytyczne postępowania w stanie przedrzucawkowym
- PRL (*prolactin*) – prolaktyna
- PROM (*premature rupture of membranes*) – przedwczesne pęknięcie błon płodowych
- PSV (*peak systolic velocity*) – szczytowa prędkość skurczowa
- PTB (*preterm birth*) – poród przedwczesny
- PTD (*preterm delivery*) – poród przedwczesny
- PTL (*preterm labour*) – przedwczesna czynność skurczowa
- PTSD (*post-traumatic stress disorder*) – zespół stresu pourazowego
- PTU (*propylthiouracil*) – propyltiouracyl
- PUL (*pregnancy of unknown location*) – ciąża o nieznanym umiejscowieniu
- PUPP (*pruritic urticarial papules and plaques of pregnancy*) – swędzące grudki i ogniska pokrzywkowe w przebiegu ciąży
- PVL (*periventricular leucomalacia*) – leukomalacje okołokomorowe
- QF-PCR (*quantitative fluorescent PCR*) – metoda ilościowej fluorescencyjnej techniki QF-PCR
- QOL (*quality of life*) – jakość życia
- RAADP (*routine antenatal anti D prophylaxis*) – rutynowa przedporodowa profilaktyka konfliktu matczyno-płodowego
- RAI (*radioactive iodine*) – jod radioaktywny/promieniotwórczy
- RBC (*red blood cell*) – krwinka czerwona
- RBG (*random blood glucose*) – badanie stężenia glukozy we krwi
- RCOG (Royal College of Obstetricians and Gynaecologists) – brytyjskie Stowarzyszenie Położników i Ginekologów
- RCT (*randomized controlled trial*) – randomizowane badanie kontrolne
- RDS (*respiratory distress syndrome*) – zespół zaburzeń oddychania (ZZO)
- RFM (*reduced fetal movements*) – zmniejszona liczba ruchów płodu
- RFT (*renal function test*) – ocena czynności nerek
- RhD (*rhesus D*) – antygen D z układu Rh
- RI (*resistance index*) – wskaźnik oporu naczyniowego
- RPG (*random plasma glucose*) – badanie stężenia glukozy w osoczu
- RR (*relative risk*) – ryzyko względne
- RT (*radiotherapy*) – radioterapia
- SA (*semen analysis*) – badanie ogólne nasienia
- SB (*stillbirth*) – urodzenie martwe
- SBP (*systolic blood pressure*) – ciśnienie tętnicze skurczowe
- SC (*subcutaneous*) – podskórny
- SCBU (*special care baby unit*) – oddział intensywnej terapii noworodkowej
- SCC (*sickle cell crisis*) – zaostrenie niedokrwistości sierpowatokrwinkowej
- SCD (*sickle cell disease*) – niedokrwistość sierpowatokrwinkowa
- SCH (*subclinical hypothyroidism*) – utajona niedoczynność tarczycy
- ScvO₂ (*central venous oxygen saturation*) – wysycenie krwi tlenem w żyłę głównej górnej
- SDP (*single deepest pool*) – wielkość pojedynczej najgłębszej kieszonki płynu owodniowego
- SDVP (*single deepest vertical pocket*) – wielkość pojedynczej najgłębszej pionowej kieszonki płynu owodniowego
- SFH (*symphysis fundal height*) – pomiar odległości od górnej krawędzi spojenia łonowego do dna macicy
- SGA (*small for gestational age*) – płód mały w stosunku do wieku ciążowego
- SHBG (*sex hormone-binding globulin*) – białko wiążące hormony płciowe
- SIDS (*sudden infant death syndrome*) – zespół nagłego zgonu niemowląt
- SLE (*systemic lupus erythematosus*) – toczeń rumieniowaty układowy
- SMM (*surgical management of miscarriage*) – postępowanie chirurgiczne w przypadku poronienia
- SOB (*shortness of breath*) – duszność
- SOGC (Society of Obstetricians and Gynaecologists of Canada) – kanadyjskie Stowarzyszenie Położników i Ginekologów
- SPC (*summary of product characteristics*) – charakterystyka produktu leczniczego
- SPD (*symphysio-pubic dysfunction*) – dysfunkcja/rozejście spojenia łonowego
- SPTB (*spontaneous preterm birth*) – spontaniczny poród przedwczesny
- SR (*systematic review*) – przegląd systematyczny
- SROM (*spontaneous rupture of membranes*) – samoistne pęknięcie błon płodowych
- SSC (*secondary sexual characteristics*) – cechy płciowe wtórne
- SSPE (*subacute sclerosing panencephalitis*) – podostre stwardniające zapalenie mózgu
- SSRIs (*selective serotonin reuptake inhibitors*) – selektywne inhibitory wychwytu zwrotnego serotoniny
- STI (*sexually transmitted infection*) – zakażenie przenoszone drogą płciową
- STL (*second-trimester loss*) – poronienie w drugim trymestrze ciąży
- SUI (*stress urinary incontinence*) – wysiłkowe nietrzymanie moczu
- T4 (*thyroxine*) – tyroksyna
- TAH (*total abdominal hysterectomy*) – histerektomia brzuszna
- TBG (*T4-binding globulin*) – globulina wiążąca tyroksynę
- TC (*trichorionic*) – trójkosmówkowa
- TCAs (*tricyclic antidepressants*) – trójcykliczne leki przeciwdepresyjne
- TCRE (*transcervical resection of the endometrium*) – przeszzyjkowa resekcja endometrium
- TE (*tracheoesophageal*) – przełykowo-tchawiczy
- TEDS (*thromboembolic deterrent stockings*) – pończochy przeciwzakrzepowe
- TENS (*transcutaneous nerve stimulation*) – przeszskórna stymulacja nerwów
- TFTs (*thyroid function tests*) – badania czynności tarczycy
- TG (*thyroglobulin*) – tyreoglobulina
- TIBC (*total iron binding capacity*) – całkowita zdolność wiązania żelaza
- TNF (*tumor necrosis factor*) – czynnik martwicy nowotworu
- TOP (*termination of pregnancy*) – terminacja ciąży
- TORCH (*toxoplasmosis, rubella, cytomegalovirus, and Herpes*) toksoplazmoza, różyczka, wirus cytomegalii, wirus opryszczki
- TP (*thromboprophylaxis*) – profilaktyka przeciwzakrzepowa
- TPO (*thyroid peroxidase*) – peroksydaza tarczycowa
- TRAbs (*thyroid receptor antibodies*) – przeciwciała przeciwko receptorowi TSH
- TRAP (*twin reversed arterial perfusion*) – zespół odwróconej perfuzji tętniczej
- TRH (*TSH-releasing hormone*) – hormon uwalniający tyreotropinę
- TSAb (*thyroid-stimulating antibodies*) – przeciwciała przeciwko receptorowi TSH stymulujące tarczycę
- TSH (*thyroid-stimulating hormone*) – tyreotropina
- TTN (*transient tachypnoea of newborn*) – przemijający szybki oddech noworodka
- TTTS (*twin-twin transfusion syndrome*) – zespół przetoczenia krwi między płodami
- TV (*Trichomonas vaginalis*) – rzęsistek pochwowy
- TV (*transvaginal*) – przezpochwowe
- TVS (*transvaginal scan*) – badanie przezpochwowe
- U&E (*urea and electrolytes*) – mocznik i elektrolity
- UAE (*uterine artery embolization*) – embolizacja tętnic macicznych
- UDCA (*ursodeoxycholic acid*) – kwas ursodeoksycholowy
- uE3 (*unconjugated oestradiol*) – wolny estriol
- UI (*urinary incontinence*) – nietrzymanie moczu
- UIC (*urinary iodine concentration*) – stężenie jodu w moczu
- UKOSS (United Kingdom Obstetric Surveillance System) – brytyjski system nadzoru położniczego
- UmAD (*umbilical artery Doppler*) – przepływy krwi w tętnicy popowinowej w badaniu dopplerowskim
- UOP (*urine output*) – ilość oddawanego moczu
- UPA (*ulipristal acetate*) – octan uliprystalu
- uPCR (*urinary protein:creatinine ratio*) – wskaźnik białko : kreatynina w produkcji moczu
- UPSI (*unprotected sexual intercourse*) – stosunek płciowy bez zabezpieczenia
- USCL (*ultrasound cervical length*) – długość szyjki macicy w badaniu USG
- USG (*ultrasound scan*) – badanie ultrasonograficzne
- UtAD (*uterine artery Doppler*) – przepływy krwi w tętnicy macicznej w badaniu dopplerowskim
- UTI (*urinary tract infection*) – zakażenie dróg moczowych
- UUI (*urge urinary incontinence*) – nietrzymanie moczu z nagłym parciem
- UV (*umbilical vein*) – żyła popowinowa
- V/E (*vaginal examination*) – badanie ginekologiczne
- V/Q (*ventilation/perfusion lung scan*) – scyntygrafia wentylacyjno-perfuzyjna płuc
- VA (*valproic acid*) – kwas walproinowy
- VBAC (*vaginal birth after cesarean section*) – poród drogą pochwową po uprzednim cięciu cesarskim
- VE (*vaginal examination*) – badanie ginekologiczne
- VF (*ventricular fibrillation*) – migotanie komór
- VSD (*ventricular septal defect*) – ubytek przegrody międzykomorowej
- VT (*ventricular tachycardia*) – częstoskurcz komorowy
- VTE (*venous thromboembolism*) – żylna choroba zakrzepowo-zatorowa
- VVC (*vulvovaginal candidiasis*) – drożdżakowe zapalenie pochwy i sromu
- VZIG (*varicella-zoster immunoglobulin*) – swoista immunoglobulina przeciwko wirusowi ospy wietrznej i półpaśca
- VZV (*varicella-zoster virus*) – wirus ospy wietrznej i półpaśca
- WHO (World Health Organization) – Światowa Organizacja Zdrowia
- WWE (*woman with epilepsy*) – pacjentka z padaczką
- ZDV (*zidovudine*) – zydowudyna